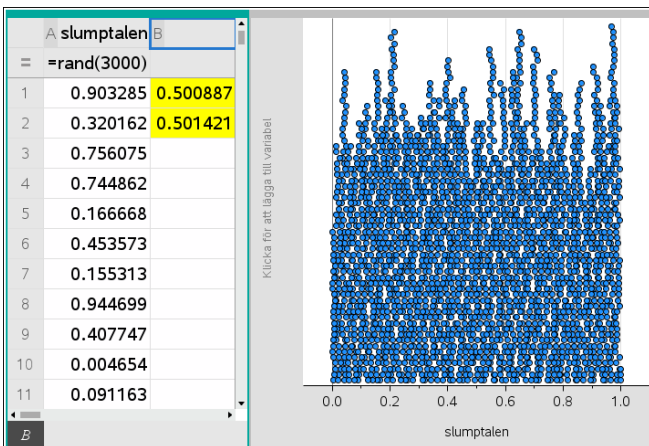

Beräkning av π med simulering

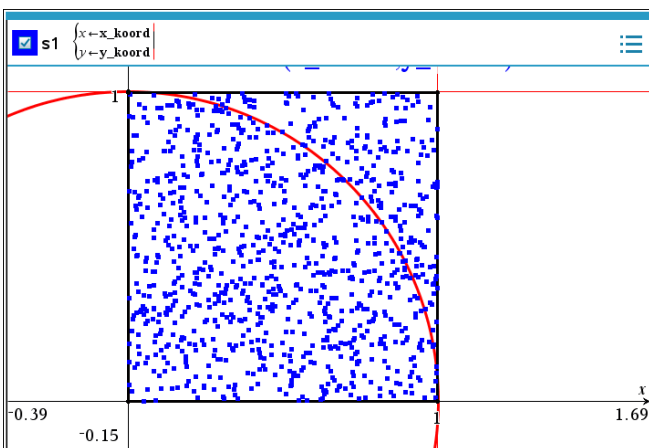
Denna aktivitet visar på en enkel simulering för beräkning av ett närmevärde till π . Vi använder här den s.k. Monte Carlo-metoden. Monte Carlo-metoden är en metod för statistisk simulering. Sådana definieras av att man använder sig av sekvenser av slumpstal för att utföra simuleringen.

På sidorna 1-3 beskriver vi hur beräkningarna går till. TI-Nspire har en kraftfull slumpstalsgenerator som kan alstra många slumpstal samtidigt. För att få slumpstal i intervallet 0 till 1 så har man bara kommandot `rand`. Bara `rand` alstrar ett slumpstal. Här skriver man alltså `rand(1000)` för att få tusen slumpstal.

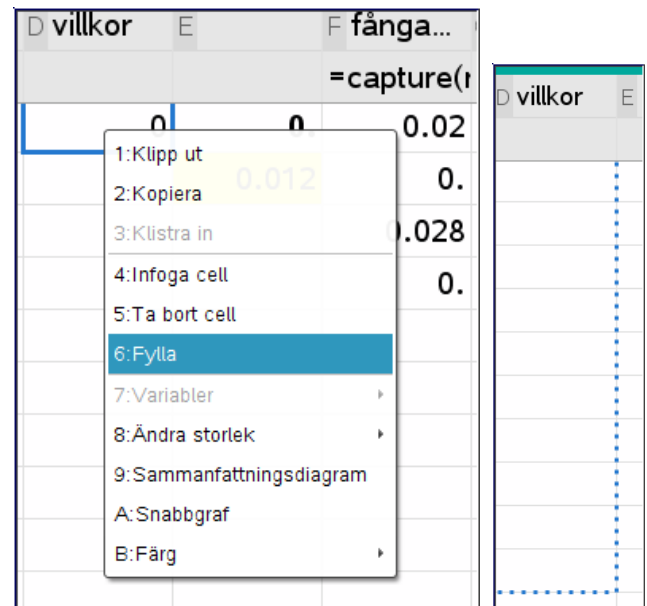
Nedan har vi alstrat 3000 slumpstal och beräknat medelvärde och median. Diagrammet är ett punkt-diagram där det naturligtvis blir rätt trångt att visa alla prickar. Om man högerklickar i diagrammet kan man visa histogram eller lådagram.

Observera att vi har gjort plottningen i grafappen. Den sidan finns ju med bara för att illustrera hur de slumpade punkterna fördelas. Trycker man på tangenterna `Ctrl` och `R` samtidigt så får du ett nytt punktmönster.

I kolumn D så använder vi verktyget Fylla för att få ett eller nollor på alla 1000 raderna. Du högerklickar då när markören är i cell D! och väljer där verktyget Fylla. Du får då en prickig ram som du drar nedåt tills du kommer till rad 1000. Då trycker du på enter och får hela kolumnen fylld.

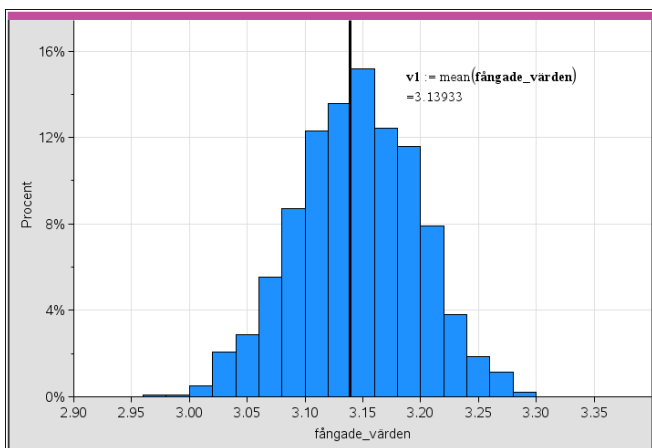

För att fånga in alla beräknade värden på π så använder vi den inbyggda funktionen `Capture`. Den fångar in alla värden som dyker upp i cell `E1`. Vi får ju nya värden där när vi alstrar en ny uppsättning av slumpstal. I cell `E2` slutligen så beräknar vi ett medelvärde.

	B y_koord	C avstånd	D villkor	E	F fånga...	G
=	<code>=rand(100 = sqrt('x_koord^2+y_koord^2))</code>			<code>=capture(r</code>		
1	0.985511	1.12807	0	3.196	3.152	
2	0.63351	0.714301	1	3.14933	3.116	
3	0.772502	0.772572	1		3.104	
4	0.123847	0.176117	1		3.108	
5	0.992644	1.26795	0		3.204	
6	0.223543	0.574654	1		3.212	
7	0.306631	0.563412	1		3.16	
8	0.840628	1.20831	0		3.132	
9	0.033377	0.034917	1		3.1	
10	0.799568	1.03731	0		3.124	
11	0.139572	0.461735	1		3.184	

`F fångade värden: =capture(resultat,1)`

På sid 6 så tittar vi närmare på de beräknade värdena på π . Låt eleverna gissa hur de tror att värdena fördelar sig. På nästa sida visar vi hur det kan se ut efter ca 1000 simuleringar.

Diskutera gärna andra Monte Carlo-problem med eleverna, till exempel det välkända Buffons nål.

